

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 24 Mayıs 2021
Sayı : 1759

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

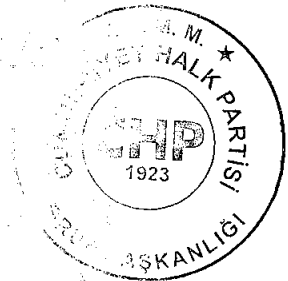
Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair
Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğinin arz ederim.

Süleyman BÜLBÜL

Aydın Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	- İnsan Haklarını İnceleme - Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Adalet
Tarih :	24 Mayıs 2021
Esas No: 2/3624	

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BŞK. LİGİ
21 Mayıs 2021
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
21 Mayıs 2021
No: 819171
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde ceza infaz kurumlarında yaşanan kriz giderek artmaktadır. Cezaevlerinin genel durumundaki olumsuzluklar ve yetersizlikler katlanmaya devam etmektedir. Temel ihtiyaçların sağlanması ve temel hakların yerine getirilmesi karşısında hükümlülerin karşı karşıya kaldığı zorluklar giderek büyümüştür. Cezaevlerinde yaşanan ihlaller de bu nedenle artmıştır.

Cezaevlerinde hijyenin sağlanması her zaman için öncelikli konulardan biri. İdare tarafından alınan hijyen önlemleri yetersizdir hem de hijyen için gerekli araçlar cezaevinde kalanlar tarafından temin edilememektedir. Bazı cezaevi idareleri koğuşlara sabun, çamaşır suyu ve dezenfektanı ücretsiz dağıtırken bazı hapishanelerde bu malzemelerin ücretsiz dağıtılmadığı bilinmektedir. Bu kapsamda ücretsiz dağıtılan malzemelerin de sınırlı ve ihtiyacı karşılama konusunda yetersiz olduğu ifade edilmiştir. Dolayısıyla ücretini ödeyemeyen, maddi durumu iyi olmayan kişiler yeterli malzemeye ulaşamamaktadır.

Diğer yandan, Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'nin hazırlamış olduğu Nisan ayı raporuna göre bazı ceza infaz kurumlarında talep edilmesine rağmen koğuş dışındaki alanlarda maske verilmediği, 65 yaş üstü kişilere ayda bir adet maske verildiği ve birçok hapishanede tuvaletlere temizlik ve hijyen malzemelerinin konulmadığı tespit edilmiştir. Mevcut durumda, hijyenin sağlanması kişilerin bireysel çabalarıyla gerçekleşmekte ve tüm bu ihtiyaçlar idare tarafından temin edilmediğinden ihtiyaçların bireysel olarak satın alınması gerekmektedir.

Ortak alanda hijyenin temini ve yaşamın devamı için gerekli olan ihtiyaçların idare tarafından sağlanmaması dışında kişilerin zorunlu ihtiyaçları olan ped, kağıt, kalem, bardak, sabun, şampuan, iç çamaşırı, temizlik malzemesi gibi kişisel ihtiyaçlar da ücret karşılığında satın alınmaktadır. Bir diğer yandan kullanılan elektrik ücreti bile hükümlülere yüklenirken ekonomik durumu yeterli olmayan kişiler PTT aracılığıyla mektup gönderimi yapmakta bile güçlük çekmektedir.

Hükümlülülerin beslenmesi konusunda ise sorunlar artmış ve ceza infaz kurumlarında verilen yemeklerin kalitesine dair bir kriter olmadığı pek çok kişi tarafından ifade edilmiştir. Yemeklerle birlikte dağıtılan ekmeklerin sayısının azaldığı, hapishanelerde dağıtılan yemeklerde et ve karbonhidrat dengesi sağlanırken artık ağırlıklı olarak pilav ve makarna verildiği; kantindeki ürünlerin pahalı ve ürün çeşitliliğinin az olduğu; diyet yemek verilmediği tespit edilmiştir ve tüm

bunlar kapsamında yemeklerin hijyenik olmaması, soğuk verilmesi ve yetersiz olması beslenme ihtiyacının da kantinden karşılanmasına yol açmaktadır.

Tüm bunlar kapsamında ifade edilebilir ki hükümlüler temel ihtiyaçlarını ve hijyenlerini ekonomik yeterlilikleri oranında karşılayabilmektedir. Oysa, evrensel ilkeler ışığında, gıda, yaşamsal ihtiyaçlar ve hijyen ürünlerinin temini idare tarafından eşit olarak sağlanmalıdır. Mevcut ihtiyaçlar daha görünür hale gelmiş olup durumun iyileştirilmesi için yasa yoluyla düzenlemelerin yapılması elzemdir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Cezaevlerinde hijyenin sağlanması kişisel değerlendirilmemelidir. Bu kapsamda bakıldığında yeterli miktarda temizlik malzemesinin temini idarenin sorumluluğunda olmalıdır.

MADDE 2- Haberleşme ve iletişim hapishanelerde çok önemlidir. Bu kapsamda temel iletişim kaynağı olan mektup gönderme herkese belli düzeyde eşit olarak sağlanmalıdır. Zira ekonomik zorluklar nedeniyle mektup bile göndermekte zorlanan hükümlülerin olduğu bilinmektedir.

MADDE 3- Beslenme kişiye özel olup kişilerin gerek sağlık zorunlulukları gerekse kişisel tercihleri kapsamında farklı beslenme şekilleri olabilir. Bu durumun dikkate alınması ve bu kapsamda bir düzenleme oluşturulması önem arz etmektedir. Ayrıca öğünler dışında da istenilen gıdaların tüketimi için hükümlülere kota belirlenmiştir.

MADDE 4- Gerekçede detaylı olarak bahsi geçtiği üzere kişilerin eşit olarak zorunlu ihtiyaçlara erişmesi temel bir insan hakkıdır. Bu kapsamda maske, ped, kağıt gibi ihtiyaçların belli bir kısmının idare tarafından karşılanması yerinde olacaktır.

MADDE 5- Pandemiyle birlikte maske ve dezenfektan kullanımı zorunlu hale gelmiş olup halksağlığı açısından bu gereçlerin hükümlüler tarafından temini yerine idare tarafından temin edilmesi gerekmektedir.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 63'üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ceza ve infaz kurumu idaresi tarafından her koğuşa haftalık olarak yeterli miktarda temizlik malzemesi ve dezenfektan temin edilir.”

MADDE 2-5275 sayılı Kanunun 68'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, fıkranın birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Her bir kişi ücretsiz olarak aylık toplam on adet mektup, faks veya telgraf gönderme hakkı vardır. Aylık on adeti aşan gönderimlerin ücreti hükümlü tarafından karşılanır.”

MADDE 3- 5275 sayılı Kanunun 72'inci maddesine birinci fıkrasının birinci cümlesinden ve ikinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Verilecek besinler kapsamında oluşturulacak menülerde hükümlülerin özel beslenmeleri de dikkate alınır. Bu kapsamda glutensiz, vegan ve vejeteryan menüler de hapishanelerde oluşturulur.”

“Gıdaların kurum kantininden temin edilmesi için her bir hükümlüye aylık olarak lira karşılığında bir kota belirlenir. Bu kota kapsamında kurum kantininden hükümlüler ücretsiz olarak gıda temin ederler.”

MADDE 4- 5275 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“**EK MADDE 2 – (1)** Regl olan hükümlüler için ped, aylık olarak ücretsiz bir şekilde sağlanır.”

(2) Her bir hükümlüye kişisel ihtiyacın karşılaması üzerine aylık olarak sabun, şampuan, kalem, kağıt ve zarf, ücretsiz olarak sağlanır. Zarf ve kağıt sayısı ayda en az 10 adete karşılık gelmelidir.”

MADDE 5- 5275 Sayılı Kanuna a aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10 – (1) Her bir hükümlüye kişisel ihtiyacın karşılaması üzerine aylık olarak maske ve dezenfektan ücretsiz olarak sağlanır. Maske sayısı günde en az bir maskeye karşılık gelmelidir.”

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

